

Uke 44

1. november: Allehelgen

Første november var nyttårsdagen, Samhain, i den førkristne keltiske kulturen. Nå begynte mørketiden. På den keltiske nyttårsaften 31. oktober (se Halloween 31.10.) ble de døde minnet, og onde ånder måtte skremmes bort. Kirken har kristnet Samhain ved å legge Allehelgen til denne dato, takkedagen for alle som har nådd fram til gleden i himmelen. Dette ble minnedagen for alle helgener som ikke har en egen merkedag i kirkeåret. Dagen etter, 2. november er Alle sjelers dag, til minne (og i romersk katolsk tradisjon: forbønn) for de døde som ennå ikke har nådd fram til himmelen. Etter protestantisk forståelse er det vanskelig å uttale seg om hvem som allerede er hjemme hos Gud. Alle som hører Jesus til skal komme dit.

Allehelgen taler om den store hvite flokk foran Guds trone. De fikk vasket bort sine synder i lammets blod. Vi er sammen med dem når vi som ennå strever på jorden (den stridende kirke: *ecclesia militans*) feirer vår gudstjeneste. Særlig tydelig blir dette under nattverd delen: Alterringen er i mange norske kirker formet som en halv sirkel. Den fortsetter usynlig rundt alteret. Den kan minne oss om den usynlige, triumferende kirke i himmelen (*ecclesia triumfans*).

I mange norske kirker brukes Allehelgensdag også som en ”Alle dødes dag”. Vi minnes de døde og takker Gud for dem som stod oss nær.

Jeg mener at keltisk kristen tro kan hjelpe protestantiske kristne med skepsis mot katolsk helgendyrkelse til en større bevissthet om de helliges samfunn i himmelen og på jorden.

Bønn: Vær fortsatt ved vår side når stormen stilner av.

Vær nær oss når vi søker til våre kjæres grav.

Gi at vi aldri mister velsignelsen fra dem,
men alltid bærer med oss det gode de bar frem.

(S. Ellingsen i Norsk Salmebok 864,2)

Bibeltekster: Sal 84 Åp 21,1-7 Luk 6,20-26

Med smil i gråt de vandrer frem mot himlens lyse hjem.

(J. Halmstad i Norsk Salmebok 247,3)

Andre merkedager:

31.10. Halloween (All Hallows Eve) er kvelden før Allehelgen (All Hallows, se 1. november). Med masker skremte folk denne kvelden bort onde ånder. Dette er bakgrunnen for Halloweenfeiringen som har kommet fra Irland via Amerika. Keltisk kristendom er bevisst på at det ondet eksisterer, og at Guds gode skaperverk delvis er okkupert av ondskapens makt. Derfor finnes det mange keltiske beskyttelses- og velsignelsesbønner. Jeg ser på Halloween som en slags tidlig julebukk. Den kan utfordre oss til å møte mørket med Guds lys.

31.10. Reformasjonsdag: Dagen da Martin Luther i 1517 festet sine 95 teser på slottskirken i Wittenberg (se Martin Luther 18. februar).

2. november: Sjelemesse – Alle sjelers dag (se Allehelgen 1. november)